

Ellenkezőleg

VISSZHANG - LVIII. évfolyam, 39. szám, 2014. szeptember 26.

„Náábárot”. Ezt a címet adta írásának Kovács Zoltán a lap 2014/34., augusztus 22-i számának első oldalán. Aki eddig nem fejtette meg – és tartok tőle: sokan vannak –, annak elárulom: ez egy orosz szó akar lenni. Tekintsünk most el attól az apróságtól, hogy ez az alak az átírási szabályoknak nem felel meg (helyesebb lenne így „naoborot”). Inkább azon töprengjünk el: kinek szól a cikk? A címadás ugyanis azt feltételezi, hogy az olvasók jelentős hányada érti ezt a szót, vagyis tud oroszul. De hát ez nem valószínű. Először is, mint tudjuk, azok zöme, akik az előző átkosban az orosz nyelv tanulására voltak kötelezve (vagyis a teljes iskolás népesség), merő hazafiúi ellenállásból kizárólag a napos jelentését, a „Továricscs ucsityelnyica, ja dokladivaju...stb.”-t tanulta meg (ami mellelleg marhaság, mert tanárt így orosz iskolás meg nem szólít). Másodsor, Magyarországon huszonöt éve az orosz nyelv oktatása minimálisra zsugorodott, az oroszul tudók száma pedig – a hajdan tudók, de azóta elfelejtők, valamint a kihalók jóvoltából – évről évre csökken. Így azok száma, akik megérthetik ezt a címet, jó esetben néhány száz lehet, és azoknak is bizonyára csak egy hányada olvassa az *ÉS*-t. Mondjuk, cakkpakk százan. Ez lenne a jelentős hányad? Akkor meg mire jó ez a cím?

A legnagyobb baj mégis az, hogy ez a cím pontatlan. A szót így önmagában valamilyen gondolat vagy állítás cáfolatára, a beszélő partnerrel való egyet nem értés kifejezésére használják, jelentése: „dehogy, ellenkezőleg”. Ha azt akarjuk kifejezni, hogy minden fordítva történt, mint vártuk vagy kívántuk, azt valahogy így mondaná az orosz: „Vszjo szlucsilosz naoborot”.

De ha már szót kértem, hadd jegyezzem meg: az orosz nyelvvel kapcsolatos hibák másutt is előfordulnak.

Itt van például Lengyel József *Nemzeti vonás* című írása (2014. aug. 8.), benne cirill betűkkel szedve: Но давай покурим. Nagyon valószínű, hogy az eredetiben ez szerepelt: Ну, давай покурим. Aminek nagyon nyögvenyelős ez a fordítása: Na hadd szívjunk egyet!, mert egyszerűen azt jelenti: Na, gyújtsunk rá.

Vagy itt van Széky János *A Donbassz magyarjai* című „méd levele” (*ÉS*, 2014/30., júl. 25.), benne ez a mondat: „Ugyanígy nagyon valószínű, hogy a fegyvereseket nem az orosz hadsereg vagy más, szabad szemmel látható, hivatalos szervezet dobta át a Don-medencébe.” Helyesen: a Donyec-medencébe. A nagyon tájékozott szerzőnek nyilván ez csak véletlen botlása, bár ugyanez a magyar sajtóban másutt is előfordul.

És itt van ugyancsak Széky Jánostól a *Szpecpropaganda* című levél (*ÉS*, 2014/34., aug. 22.), ahol idézi Igor Panarin professzor *Második információs világháború – háború Oroszország ellen* című könyvét. Eszerint az információs hadviselés a következő befolyásolási műveleteket foglalja magában: „»társadalmi kontroll« (a társadalom befolyásolása), »társadalmi manőverezés« (a közvélemény tudatos kontrollja bizonyos előnyök elérése érdekében), »az információ manipulálása« (hiteles információk használata oly módon, hogy hamis következtetéseket lehessen levonni belőlük), »dezinformáció« (manipulált vagy művileg előállított információk, illetve ezek kombinációjának terjesztése), »információgyártás« (hamis információk előállítása); továbbá a kívánt információk forgalomba helyezése lobbizással, zsarolással vagy kényszerrel.” Tekintsünk el most ismét olyan apróságoctól, hogy a társadalmi kontroll a mi fogalmaink szerint (és orosz fogalmak szerint is) a társadalomnak az állami szervek stb. feletti kontrollját jelenti. (Vajon mi lehetett Panarin professzor terminusa?) Ugyancsak nehezen értelmezhető a „társadalmi manőverezés”. Ám a fő problémám a következő. Nem volt módomban elolvasni Panarin úr e könyvét, de más írásai és előadásai alapján megkockáztatom, hogy a szerző ugyan nagyon sötét orosz birodalmi nacionalista, ennek minden szépségével (Sztálin-kultusz, eurázsiai összefogás, pravoszláv lelki felsőbbrendűség), és mint ilyen Putyin

elnök - hogy is mondjam - rajongója, de nem hülye, így aligha dicsekszik azzal, hogy az orosz eszköztárhoz hozzátartozik a hamisítás, a manipuláció, a zsarolás stb. (noha természetesen igen). Panarin úr kedvenc vesszőparipája éppenséggel a геополитическое информационное противоборство, azaz a geopolitikai információs ellentevékenység a különféle nyugati - főképp a brit - információs támadásokkal szemben. Nem lennék meglepve, ha kiderülne, hogy a fentiekkel éppen az Oroszország ellen alkalmazott módszereket kívánta leírni. Vagyis, ahogy a vicc mondja: nem osztogattak, *naoborot*, fosztogattak.